

מתווה לתאום הטיפול במסתננים המעורבים בפלילים בין משטרת ישראל לרשות ההגירה והאוכלוסין

כללי

סמכותו של ממונה ביקורת הגבולות להורות על שחרורו ממשמורת של שוהה שלא כדין נקבעה בסעיף 13 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן – "חוק הכניסה לישראל"). הסעיף מונה מספר עילות שחרור, ביניהן זו המנויה בסעיף 13(א)(4) לפיה ממונה ביקורת הגבולות רשאי לשחרר שוהה שלא כדין ה"שוהה במשמורת יותר מ-60 ימים ברציפות. כסייג לסעיף זה נקבע בין היתר, בחוק הכניסה לישראל, כי לא ישוחרר שוהה שלא כדין המוחזק במשמורת, מקרה בו: "...יש בשחרורו כדי לסכן את ביטחון המדינה, את שלום הציבור או את בריאות הציבור".

החזרתו למשמורת של שוהה שלא כדין ששחרר בעבר ממשמורת, מעוגנת בסעיף 13(א) לחוק הכניסה לישראל. כמו-כן, בנסיבות בהן השחרור של המסתנן היה מכוח החלטת בית הדין לביקורת משמורת, רשאי הממונה לפנות לבית הדין בבקשה להורות על החזרה למשמורת של שוהה שלא כדין ששחרר בערובה או קביעת תנאי שחרור נוספים, אם התגלו עובדות חדשות או השתנו הנסיבות (סעיף 13טז לחוק הכניסה לישראל).

מתווה זה נועד לייעל את התיאום בין משטרת ישראל לממונה ביקורת הגבולות במקרים בהם מצויים בידי המשטרה מסתננים המעורבים בפלילים או מסתננים שהורשעו ועומדים בפני שחרור, המצויים באחריות שב"ס, וזאת- על מנת להביאם, במקרים בהם יש בשחרורם לחופשי כדי לסכן את שלום הציבור וביטחונו, לשימוע בפני ממונה ביקורת הגבולות, לצורך קבלת החלטה, על פי הסמכויות המסורות לו בדין.

אין באמור לעיל לעניין שיתוף הפעולה בין משטרת ישראל לבין רשות ההגירה כדי לגרוע מסמכויותיו של שר הפנים ומשיקול דעתו על פי כל דין, לרבות באשר להשמה במשמורת בגין העילות המפורטות בחוק הכניסה לישראל בכלל, ובנסיבות של סיכון ביטחון המדינה או ביטחון הציבור בפרט.

א. מסתנן שנעצר על ידי המשטרה בחשד לביצוע עבירה

דיווח

1. המשטרה תמסור הודעה לרשות האוכלוסין וההגירה בדבר מעצרו של מסתנן המעורב בפלילים. רשות האוכלוסין וההגירה תמסור למשטרת ישראל מידע אודות מעמדו של המסתנן בארץ. לענין זה יובא בפני המשטרה כל מידע הנוגע למועדי כניסתו ושהייתו של המסתנן בישראל, ותוקפם של רישיונות ישיבה שניתנו לו, ככל שניתנו.

העברת מידע אודות מסתננים המעורבים בפלילים

2. מסתנן המצוי בידי משטרת ישראל לאחר שנתפס ונעצר, תעביר המשטרה, בסמוך למעצרו, מידע כפי שיפורט לידי ממונה ביקורת הגבולות (להלן – "הממונה") על מנת שישקול הפעלת סמכותו על פי כל דין, בהתקיים התנאים הבאים:

2.1 ישנה כוונה למצות את החקירה לשם הגשת כתב אישום או שישנה כוונה לסגור את תיקו בעילה של חוסר ראיות בלבד, אך קיימות די ראיות מנהליות שהן ברורות, חד משמעיות ומשכנעות לביצוע העבירה. על אף האמור, במקרים חריגים בהם לא נפתחה חקירה, אך נעשו ניסיונות למיצויה, ניתן יהיה לשקול אף העברת מידע מודיעיני.

2.2 מדובר בעבירה שיש בה לסכן את ביטחון המדינה או שלום הציבור, בהתאם לאמות המידה כמפורט בנספח א' להלן, או בנסיבות אחרות בהן הישנות המעשה, חומרת המעשה



וחומרת הנסיבות מעידים על קיומה שלסכנה לשלום הציבור וביטחוננו ובאישור גורמי אח"מ.

מסמכים שיועברו

3. הרענ"ח (ראש ענף חקירות מחוזי) הרלוונטי יעביר למנהל המרחב הרלוונטי במינהל אכיפה וזרים את המסמכים הבאים:

- 3.1. חומר החקירה בתיק לרבות פראפרזה מודיעינית רלוונטית, ככל שישנה.
 - 3.2. סיכום תיק החקירה ובו פירוט כלל הראיות כנגד המסתנן.
 - 3.3. עמדה מפורטת שתיכתב על ידי הגורם שהורה על סגירת התיק, באשר לנימוקים לסגירת תיק החקירה מחוסר ראיות, ככל שהוחלט על סגירת התיק, או התייחסות לממצאי החקירה נכון למועד העברת המידע, ובכלל זה:
 - 3.3.1. תיאור מהות העבירה/ות המיוחסת, מידת הישנותה;
 - 3.3.2. היקף התופעה העבריינית וכל פרט נוסף שיש בו כדי להניח בפני הגורם המוסמך תשתית עובדתית מלאה לעניין מסוכנות המסתנן;
 - 3.3.3. מידע על כוונה להגיש נגדו כתב אישום או על כוונה לסגור את תיקו בעילה של חוסר ראיות בלבד, אך קיימות די ראיות מנהליות שהן ברורות, חד משמעיות ומשכנעות לביצוע העבירה;
 - 3.3.4. התייחסות לעניין מידת הסיכון לשלום הציבור וביטחוננו במכלול השיקולים הצריכים לעניין.
- 3.4. הרענ"ח יאשר בחתימתו כי המסמכים בעניינו של המסתנן הועברו כנדרש על-פי מתווה שיתוף הפעולה.

שימוע בפני ממונה ביקורת גבולות

4. מצא הממונה לאור מכלול המידע שהועבר אליו מאת משטרת ישראל, כי יש מקום להפעלת סמכויותיו על פי כל דין, ילווה המסתנן על ידי משטרת ישראל למרחב האכיפה הרלוונטי של רשות האוכלוסין וההגירה לשם עריכת שימוע.
5. הממונה יערוך למסתנן שימוע ובמסגרתו יהא על ממונה ביקורת גבולות לשקול, בין היתר, את השיקולים שיפורטו להלן:
 - 5.1. סוג העבירה והאם העבירה היא מסוג העבירות המנויות בנספח א' להלן;
 - 5.2. האם קיימות ראיות על פי מבחן הראיה המינהלית;
 - 5.3. מידת הישנותה של העבירה (רצידיביזם);
 - 5.4. היקף התופעה העבריינית בה מעורב המסתנן בהתחשב בעמדת הרענ"ח;
 - 5.5. עברו הפלילי ונסיבות נוספות אשר יש בהן ללמד על קיומה של סכנה לשלום הציבור וביטחוננו;



5.6. חלופת משמורת – האם יש חלופה אחרת למשמורת אשר ניתן באמצעותה להבטיח את שלום הציבור ובטחונו ;

5.7. אין מדובר בזוטי דברים.

6. יובהר, כי החלטה בדבר החזקה במשמורת לאור קיומה של סכנה לשלום הציבור ולבטיחונו אינה מוגבלת לשיקולים שפורטו לעיל והיא נתונה על פי דין לשיקול דעתו של הממונה. לשם קבלת החלטה רשאי הממונה להיוועץ בגורם המשטרתי נותן העמדה ובגורמים נוספים, ככל שסבר כי יש בכך צורך.

7. קודם קבלת החלטה בדבר החזקה במשמורת של מסתנן אשר מחזיק ברישיון זמני לשיבת ביקור תקף אשר ניתן לו מכוח סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל (להלן – רישיון זמני), ישקול הממונה קבלת החלטה בדבר ביטול הרישיון הזמני לאחר עריכת שימוע בעניין ביטול הרישיון.

8. החליט הגורם המוסמך על ביטול הרישיון הזמני והוצאת צו משמורת כנגד המסתנן, יועבר המסתנן למשמורת על ידי פקחי רשות האוכלוסין וההגירה.

ב. מסתנן שהורשע בניצוץ עבירה פלילית

1. מסתנן שהועמד לדין בגין עבירה פלילית, הורשע ועומד לסיים לרצות את עונשו, יעביר שב"ס את החומר האמור לגורם המוסמך במטה מנהל אכיפה וזרים, 7 ימים טרם מועד שחרורו המשוער ממאסר :

1.1 מסמכים מזהים (ככל שישנם מסמכים) ;

1.2 כתב האישום בעבירה בה הורשע המסתנן ;

1.3 פסק דין חלוט (הכרעת הדין וגזר הדין) ;

1.4 תיק אסיר יועבר עד למועד השימוע

2 ממונה ביקורת הגבולות יערוך למסתנן שימוע ובמסגרתו על ממונה ביקורת גבולות לשקול את השיקולים שיפורטו להלן :

2.1 עמדת בית המשפט לעניין מסוכנותו של המסתנן, לרבות, סוג העבירה והאם העבירה היא מסוג העבירות המנויות בנספח א' להלן ;

2.2 משך תקופת המאסר שריצה המסתנן ;

2.3 מידת הישנותה של העבירה (רצידיביזם) ;

2.4 היקף התופעה העבריינית בה מעורב המסתנן ;

2.5 נסיבות נוספות אשר יש בהן ללמד על קיומה של פגיעה בשלום הציבור ובטחונו ;

2.6 חלופת משמורת – האם יש חלופה אחרת למשמורת אשר ניתן באמצעותה להבטיח את שלום הציבור ובטחונו ;

2.7 משך השהות במשמורת ;



2.8 הזמן שחלף מעת ביצוע העבירה ;

- 3 יובהר, כי החלטה בדבר החזקה במשמורת לאור קיומה של סכנה לשלום הציבור ולביטחוננו אינה מוגבלת לשיקולים שפורטו לעיל וכי היא נתונה על פי דין לשיקול דעתו של הממונה. לשם קבלת החלטה רשאי הממונה להיוועץ בגורם נותן חוות הדעת ובגורמים נוספים, ככל שסבר כי יש בכך צורך.
- 4 קודם קבלת החלטה בדבר החזקה במשמורת של מסתנן אשר מחזיק ברישיון זמני לשיבת ביקור תקף אשר ניתן לו מכוח סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל (להלן – רישיון זמני), ישקול הממונה קבלת החלטה בדבר ביטול הרישיון הזמני לאחר עריכת שימוע בעניין ביטול הרישיון.
- 5 החליט הגורם המוסמך על ביטול הרישיון הזמני והוצאת צו משמורת כנגד המסתנן, יועבר המסתנן למשמורת על ידי פקחי רשות האוכלוסין וההגירה.

נספח א'

1. עבירות בטחון
2. עבירות שוד
3. עבירות אלימות
4. החזקת סכין למטרה לא כשרה
5. עבירות מין
6. עבירות התפרצות
7. עבירות זיוף ורישיונות בנסיבות מחמירות (זיוף תעודות זהות ורישיון נהיגה)
8. נהיגה בשכרות ונהיגה ללא רישיון
9. עבירות סמים, למעט החזקת סם לצריכה עצמית

